

૧૦૫૩૦

આદ્યપ્ત ૧ લી.

નકલ ૫૦૦૦

સુધરેલાનો સંતાપ અને જીવનની કળેતી.

સ અહ કદી કપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર-શાન્ત નાહનથ દ જગનલાલ
કુકાણી રેશન શોડ તાસવાલા બીલ્ડીંગ-સુરત.

સંવત ૧૯૦૮

કૃતિ

૯૨૩

અમારી છપાવેલી ચોપડીઓ મલશે.

હી હનો ઉદ્ધાર ભાગ ૧ લો	ક્રી મન	૦-૧-૦
„ „ ભાગ ૨ જો	„	૦-૧-૦
મહાત્મા ગાંધીજીની જેલ ભાગ ૧	„	૦-૧-૦
ભારત-સેવા ભાગ ૧ લો	„	૦-૧-૦
„ „ ભાગ ૨ જો	„	૦-૧-૦
સુધરેલાનો સંતાપ અને દેશનની ફજેતી		૦-૧-૦

હમારે ત્યાં ઉપર મુજબની ચોપડીઓ મલશે. માટે છુટક નકલ મંગાવનારે દરેક છુક હીઠ દોઢ આનાની ટીકીટો ખીડી મોકલવી. વી. પી. થી માલ મોકલવામાં આવશે. વી. પી. થી મંગાવનારે અગાઉથી એડવાન્સ અડધા નાણા આપવા પડશે. વેપારી તથા ફ્રીઆઓને માટે ખુદુજ સસ્તા ભાવ છે માટે ટીકીટ મોકલી જવાખ મંગાવો.

શાહ નાહનચંદ છગનલાલ,

૬૦ ફોટશન સાથે તામવાલા ખીન્ડીંગ સુરત.

મુરત ખરાનપુ.

તીજય ૪

વાલી પોળમા આવેલા શ્રી 'અંબીદા

વનદાસ દરકીચનદાસે છાપ્યું.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

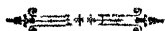
અનુક્રમાંક ૧૦૫૩૦ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ સુધરેલાનો સંગ્રહ

વિષય ૬-૩૨

મુશ્કેલીના સંતાપ અને ફેશનની ફજેતી.

ફેશન એટલે શું ?

—:(હરીગીત).—

ફેશન તથા સાધન મહી છે, મુખ્ય વસ્તુ ખાટલી;
ચીરટ, બીડી, ને વળી, હોટલ સાથે ખાટલી.
બજારમાં જુઓ ગરમાગરમ ને પાનની પીચકારીઓ;
કપડાં અને લત્તાં વળી છે આંખમાં ચરમાં ધર્યાં
છે કોટ પણ કહું ફાંકડો, વળી સ્ટીક કરમાં છે ધરી;
ખીસા મંહી ઘડીઆળ તો તે વળી તણું છે મપડોકરી.
છે બાળરા પણ ફાંકડી ના કોમળે તેને કળી,
ટોપી બીચારી રાંકડી ને કેલેન્ડર બજારે બજી.
ઈંગ્લીશ તથા અરે ઠાઠ નો આળે ને આળે કહું ઘણો;
વિચાર જાણીને હૃદયમાં ઘણું ના થઈ શકે.
ઉત્તમ ગણાતી એજ કેળવણી તો આપ છે;
ફેશન મુધારે હિંક નો પાન નો તો બાપ છે.

ગાયન ૨.

❧ એક સદ્ ગૃહસ્થની કરુણાજનક

કથની. ❧

-:(રાગ કવાલી):-

સુધારાની મળ ન્યારો, જમાનો જાય છે સારો;
 જુઓને આ દશા યારો, અમારી આમ જાળત છે.
 જુઓ મુંબઈ તાણી નારી, ખતાવે રોજ તે બારી;
 ફરે થઈ રાયની રાણી, અમારી આમ જાળત છે.
 દયાળુ મા અને જાપે, લગન તો માહરાં કીધાં;
 હિંસાળો-તેહના આપુ, અમારી આમ જાળત છે.
 હતી અમ દેશની અંદર, અમારી પ્રેમદા પ્યારી;
 અમે અમ પાસ ખોડાવી, અમારી આમ જાળત છે.
 કરું કોઈ જાતનો ઓઠર, નથી તે ધ્યાનમાં લેતી;
 ફરે તે થઈને મદમાતી, અમારી આમ જાળત છે.
 જધાંએ ઘર તણાં કામો, અમે અમ હસ્તથી કરતાં;
 દુઃખી છે જીંદગી મારી, અમારી આમ જાળત છે.

ભરું મમ હસ્તથી પાણી, પછીથી ઉઠતી રાણી;
 ચલાવે છે હુકમ શાણી, અમારી આમ બાબત છે.
 કરી હાતણુ પછી ઘરમાં, પદમણી પાટલે બેસે;
 પછીથી ચાહ તે માગે, અમારી આમ બાબત છે.
 ઘરે વામણુ બધાં માંબુ, રસોઈ હાથથી રાંધુ;
 કરે લોજન પછી પત્ની, અમારી આમ બાબત છે.
 કરી પત્ની તણી સેવા, દશે તો નોકરી બાવું;
 પુરા પરતંત્ર ત્યાં થાવું, અમારી આમ બાબત છે.
 બધા આ કબ્બને લીધે, દુઃખી મમ જીંદગી થાતી;
 ભલું મરવું અરે એથી અમારી આમ બાબત છે.
 મઝા મુંબઈ તણી જોતાં, બધા ફેશન મહીં પડતા;
 પછી પસ્તાઈને રડતા, અમારી આમ બાબત છે.
 પગાર પચીસ તો આવે, પ્રીયા પાંગોસ ખરચાવે;
 દયા દિલમાં નહિ લાવે, અમારી આમ બાબત છે.
 બતાવે હમ ઘણો નારી, ચલાવે છે હુકમ શાણી,
 ફેરે નીત્ય આગમાં રાણી, અમારી આમ બાબત છે,
 મંગાવે અવ નવી ચીજો, અમારે લાવવી ક્યાંથી;
 નથી પેદાસ કંઈ જોતી, અમારી આમ બાબત છે.
 ઘરેણું નવનવા માંગે, વખત પર હાડકાં ભાંગે;
 કહે શું કામ અવધાતા, અમારી આમ બાબત છે.

દરદ નીત્ય વનનવું થાયે, રહું હું ચેરજ્યાં સુધી;
 કરે કણકા ખરા ખેટા, અમારી આમ બાબત છે.
 પથારીનાં પડી રહેતી મીઠાઈ મોજથી ખાતી;
 દુઃખી મમ જીવણી થાતી અમારી આમ બાબત છે.
 ભરું નીત્ય ખીલ વૈદોનાં, છતાં સાજી નથી થાતી;
 ચલાવે ઢોંગ બહુ ખેટા, અમારી આમ બાબત છે.
 ખરીદી હાથથી કરતી, લખારી નામ પર મારા;
 કહો ખીલ કયાં થકી ભરવું અમારી આમ બાબત છે.
 પથારી પ્રેમથી કરતી .., પ્રીયાની હાજરી ભરવી;
 નથી નવરસ પાણુ પળની, અમારી આમ બાબત છે.
 ગુમાવી દેશની મુડી....., અહીં પડેલમાં આવી;
 છતાં ખુશ ના થઈ નારી અમારી આમ બાબત છે.
 હુતી અમ દેશ તે અંદર બધાં એ મામ ત્યાં કરતી;
 નથી અહીં કોઈથી કળી, અમારી આમ બાબત છે.
 પતિનું લોહી પીવાનું, તજ દેજે તમે બે'નો,
 સ્થિતી સ્વામી તરીકે જિતાં, ખોટાં શાને કરો દેજો.
 પતિના હીલમાં તારી રહેજે હું કહું બે'નો;
 સુખો સો પ્રાપ્ત કહું થશે જરૂર મનો તમે બે'નો

ગાગન ઝળું.

વાંદાનો વીનાપ.

— — — — —

નારી વીના ઘેર તળું રે સદાયે મારે નારી વીના ઘેર તળું
 એ તો દીપક છતાં અંધારું રે. સદાયે મારે.
 જઈ કુવા પર બેસુ રૂપાળી નામાઓ દેખું
 રડું અંતર નારી સાડું સાડું રે. સદાયે મારે.
 સવારે ઉઠુ છું જ્યારે દળવું પડે છે હાથે મારે.
 રડું છું નારી સાડું સડું રે. સદાયે મારે.
 પાણી લાવું છું માથે, નહિ કોઈ ગ્યાંર સાથે
 જગમાં જીવનર મમ ખાડું ખાડું રે. સદાયે મારે.
 પ્રભુ તમે છો કૃપળું વાઢા મેળુ ભાંગે નાડું
 નીવેદ ધરવા ધાડું ધાડું રે. સદાયે મારે.
 એવી યાચના રતો ક નો કરતો ધરમાં જઈને હું સુતો
 આપા નિદ્રાન સ્વપ્નુ ભાળું રે. સદાયે મારે.
 સાતીઓ માંગ આપ્યા પરજી તને ખેરી લાવ્યા
 ગોરે શ્રીફળ મને આપ્યું આપ્યું રે. સદાયે મારે.
 સાતીઓને લોજન દીધા શીરા પુરીને ભજ્યાં કીધા
 વરઘોડે દરવા ધાડું ધાડું રે. સદાયે મારે.

મુંબઈથી લાગ્યા તાંજા રજાકના સુરવી વાંજ
 ઘોઠાને હું સાંગાઈ રે સદાએ મારે.
 બની ઠણી સુંદર અલખેલો વરઘોટો ફરવા નીકળેલો
 અંતર મનગુણો ધાઈ ધાઈ રે. સદાએ મારે.
 કુમકુમ પત્ર લખવા માટે વીચારજ કીધો રાતે
 હોશે હું લખવા ધાઈ ધાઈ રે. સદાએ મારે.

ગ.યન ઇશુ.
 વામાનો સંદેશ.
 — હરીગીત. —

પ્રીતમ વશ્યા પરદેશમાં પત્ની નિસાસા નાંખતી
 રસથી ભરેલાં પ્રેમ પાત્રો નિત નિત પઠાવતી
 વહાલા કહેલો વાચદો વીત્યો હવે ઝટ આવજો
 પ્રિય પ્રેમ પ્યાશી પત્ની માટે, નવીન વસ્તુ લાવજો
 વાંચી પ્રિયાનો પત્ર ગૃહ, જીવાને તન મન તે થયો
 પ્રેમાળ પત્ની કાજ પ્રેમ નીશાની લેવાને ગયો
 હેત ખરીદ્યો હાર હીરાનો પ્રિયાને આપવા

કંકણ લીધાં વળી હેમનાં રત્ન લેલીને રીઝાવવા
 હમંગ ગુલે ગુલતો પતી, આવી પોંચ્યો નિજ ગ્રહે
 કહો સ્વામી શું લાગ્યા બતાવો કામની પિયુને કહે
 પેટી ઉઘાડી સ્વામીએ તે ભેટ પ્રીતે આપવા
 સોંઘ્યને ખીલાવવા રામા રસીક રીઝાવવા
 જોઈ અધુ આ હેમનું મનમાં અતિ મુગ્ધ છે
 નીરખી નવાં આ લુપ્તો દીલમાં કંઈ કંઈ થાય છે
 થોડી પળે તે સ્તબ્ધ થઈ આંસુ હવે તે પાડતી
 જોડ્યા વીના રામા વળી રીસાઈને થૈ ચાલતી
 જાંજો પડ્યો સ્વામી બીચારો પ્રેમદા પુંછળ ગયો
 માને મનાવી માનુની ત્યારે ઘણો રાજ થયો
 જોડ્યો કહો પ્યારી તમે રીસાઈ શું ચાલ્યા ગયાં
 શું હેતને ઓછું કરી દીલથી તમે ન્યારાં થયાં
 સ્વામી તણાં વચનો સુણી વામા ઘણી હરખાય છે
 પ્યારા મને સાડી તણું દીલમાં બહુ મન થાય છે
 મોત્તં અને છત્રી મને પ્યારા તમે લાવી દીઓ
 રાજ કરી વહાલા મને, દીલ આપનું અર્પી દીઓ
 પુછ્યું મળે છે ક્યાં કહો એ રમ્ય ચીજો આપની
 હું હાલ લાવું છું લલીતા પ્રેમ દુષ્ટિ રાખની
 હેમણાં બધી ચીજો હવે તુજ ચર્ચમાં લાવી દઉં

આ પ્રેમની દોરી બધી તુજ કંઠમાં સર્પી દઉ
 રહીઆણું મુંઝાઈ રહેતો જે ગુજરાતમાં + શહુર છે
 થોડા વખતાં ગભામી ત્યાં બાવાણું બસકામ છે
 એ શહેરમાં ચીને તણી દુકાન તો મશહુર છે
 ત્યાં જરૂર મળશે મળેલા ચીજો આ બધી પ્રખ્યાત છે
 સમજ્યો બધી ચીજો હવે એ શહેરમાં જોયું ખરું
 હું રાતના વાણું કરી એ શહેરમાં નીકળી પડું
 કહું છું નમીને હું હવે કે સ્ત્રી આ માથે પડી
 બહેતર હવે તો એજ કે વિષ ખાધને બધું મરી
 ગોરધન કહી વિનવી તમોને હોંશથી સત્કારજો
 પીવું પતીવું લોહી તે તમા દીલથી ધીક્કારજો

ગાયન પમું.

પરણેલાનો પરતાવો.

હતો કુંવારો આજ લગી હું પરણ્યાનું દીલ થાતું તું
 પરણેલાને નજરે જોતાં હોડું તો દરખાતું તું. ૧
 ઘર દુકાનો વેચી દઇને રૂપીઆ સૌ લેજા દીધા
 લાડીજીને હોંશે મળવા થોડા કંઈ કરજે લીધા. ૨

બેરી પગથ્યા શબ લાગ્યો મોડ કયાં સરવે પુરા
 સુખ સુધનું હોળીમાં હોયું ધન્યતમા કીધા મુરા. ૩
 પ્રથમ આણે શાળી તાળી લાજ મહિં લયકાતાંતાં
 સાથે ફરવાનું હું કહેતો ધન્યતમા અયકાતાંતાં. ૪
 વચનો વદતાં ધીરે ધીરે ભોલી લાગે બહુ સારી
 મેં જાણ્યું જે પામ થયું છે સદગુણી પામ્યો નારી. ૫
 પછી પધાર્યો ગીતે આણે પડાટ સહુ બદલાયો છે
 ભકરી જેને હું ગણતો ત્યાં વાઘ થઈને આવ્યો છે. ૬
 મેં ત્રણ દીવસ ત્યાં રહ્યો મકાનમાં ખામી કાઢી
 આ ઘરમાં હું નહીં રહેવ તો કહીને રીસાયાં લાડી. ૭
 હુકમને મેં માગ્યો ત્યાં ધર બીજું લાડે લીધું
 હારીના માટે વાંલીએ આમંત્રણ બીજું લીધું. ૮
 તોટીશ મળતાં હું ગભરાયો. તે પજી હિંમત મેં રાખી
 શું શું જોઈએ તે મનમાંની મૂંઝેરી દ્યોને લાખી. ૯
 જાંજર જોડી મારે જોઈએ અંરી ગની જોડી લાવો
 લોકોટ ગીનીના સોનાનું લઈ વાંલા વેલા આવો. ૧૦
 જાંજરીઓની જોડી મારે ત્યાં મેલીની સ્વામી
 કાઢી કસળી લાવો જેની હોર છે મારી મામી. ૧૧
 વૃક્ષ તંડાડે મેં તે કીધો પછી નથી પાસે મારી
 વૃક્ષ વૃક્ષ તંડાડે કીધું ત્યારે પરવો છું નારી. ૧૨

સુણતાં વા'લી વીલાં પડીયાં તરત તાડુકો કીધો
 પરણી લમને તેમાં કહોને મેં શું કંઈ ગુન્હો કીધો ૧૩
 મેં મગ્યું તે મારે જોઈએ તેમાં કંઈએ નહિ ચાલે
 થઈ બીજારી કેરી નારી તે તો આ હુંડે સાલે. ૧૪
 ઘાટી વીણુ ઘણીએ નહિ ચાલે મનમાં લેજો વિચારી
 રસોઈ હાથે રાંધુ છું તે માટે સમજો છું સારી. ૧૫
 મુઠ્ઠી આખી સુધરી તોએ આપ રહ્યા હુંગળગ જેવા
 ફાળ થઈ માટે સિધાવો આહુ ને મરચાં લેવાં. ૧૬
 ઘાટી માફક ગણુવા લાગી એાડરથી અકળાવે છે
 નવા નવા બુદ્ધા ઉઠાવી આંતરડી કકળાવે છે. ૧૭
 તુર્ત રોકડો જવાબ દે છે કહી જરા હું ગુસ્સે થઈ
 વેરી સોરી આ માય હુસ્બંડ આઈ એમ ગોઈજી
 ડિયર નાઉ. ૧૮

ગાયન ૬ હું.

વિષયમાં મસ્ત રહેનારી વામા.

ફેશન અપન-હુ-ડેટ ગનાવી, કમકમ કરતી ચાલે છે;
 નાચુક પગમાં બીણી ઘુધરી, છમછમ કરતી ચાલે છે.

બીજા વસ્ત્રે અંગ સજીને, ફેશનમાં બહુ મહાલે છે;
 શેઠે જોઈ વિચારજ કરતાં, વેશ્યા સરખી લાગે છે.
 ચાલ આંગળની ચોરી વીનાના, ભાગ સહુ દેખાએ છે;
 ખુટ ચડાવી ખુલ ફેશનમાં, ચપળા જુઓ જાએ છે.
 આંખે ગાડી વાળા આજે, ગાડી તું મોડી લાવ્યો;
 ટાઈમ તણું ઉલંઘન કરીને, ગાડી કેમ મોડી લાવ્યો.
 ગાડીવાળો કહે નમીને, આજ મને મોડુંજ થયું.
 વિચાર હતો વેલાના તોપણ, વચમાં કોતક એક થયું;
 ઠીક હવેથી તુજને કહું છું, ટાઈમ નહિ મોઢો કરતો;
 ચોપાટીની ઉપર આજે, ગાડી તું જલદી લેતો.
 ગાડીવાળો કહે નમીને, ભુલ થઈ આજે મારી;
 ગાડી મારી જુઓ આજે, જાએ છે કેવી વેલી.
 જલદી લેને કહી ચપળા, ગાડીમાં આવી બેઠી;
 ઉભો હતો હું ઘણો દુર, પણ નજર ગઈ મારી ખેંચી.
 ચોપાટી આવતામાં ચપળા, ગાડીમાંથી હેઠી ગઈ;
 અમુક વખતે લખીશ સાહેબો, પાછળ શી હકીકત થઈ

ગાયન ૭ મું.

વિષયમાં અધ નેલા સ્વામીને તેની સ્ત્રીએ
દીધેલો બોધ.

રાગ કવાલી.

રંડી આશક બન. સ્વ મી, મળ કેવી તમે જોઈ;
કરી તમ જાતની ખ્વાર, વળી મીલકત બધી બોધ.
હતી તમ આપની લક્ષ્મી, કરી દીધી બધી પાણી;
થઈ ઉમ્મર વણી મેટી, કમત્યા ના છતાં કોડી.
જોઈ હું કંઈકના પતીએ, ખરે સ્વામીજ કંપુ છું;
હવે તો આશા ત્યાગીને, અરે સ્વામીજ બેઠી છું.
હજી તમ સુધરો સ્વામી, વખત કહું ના વહી ગયો છે
સુધારવાને કહું સ્વામી....વખત બાકી ઘણું રહ્યો છે.
રંડીનો સંગ ત્યાગીને, પતિ મમ પ્રેમથી રહેજો;
થડે જો દુઃખ એકે તો; પછી મુજને તમે કહેજો.
રંડીનો સંગ કરવાથી, થાએ છે લોકમાં હાંસી;
વધુમાં જનની ખ્વારી, સ્વામી કહું છું ઘણી થાતી.
અરે એ વાત બાબુએ, મુકું હું જો કદી ખ્યારા;
ઘણું કહું હું જો થાએ. મહું છું આપને બહાલી.
તમારી પાસ આ કામી, ઉભી છે હાથ જોડીને;
છતાં કહું આમન સ્વામી, રખડવા મન કેમ થાએ.

રંડીઓ ના કદી કેઈની, મહું છું ના જરા થાતી;
હણી લોકો તણાં નાણાં, ચમનમાં તે ઘણી રહેતી
દીઓ પૈસા તમે પ્યાર. તલાં તે આપની થાએ;
ખીરમાં ખાલી જહાં દેખે, ખીજની તે જરૂર થાએ.
આવી રીતે કહું પ્યાર...રંડીની જાત છે નીચી;
છતાં કહું આપ ત્યાં પ્યાર, જાઓ શું આંખને મીચી
ઈશકમાં પડતાં પડેલાં...મજા તેની ઘણી જુઓ,
થાએ જ્યાં જાનની ખવારી, પ્રીતી બહુ પેક તમ રૂઓ.
માટે કહું કરગરી પ્યાર, તમે તે છંદને છાંડો;
અડચ જે ઈશકનો હાથ, હરે પ્યારાં તમે છોડો.
કહું હું કરગરી સ્વામી, પ્રીતી મમથી તમે જોડો;
રહેલાં ફંદને છોડી...પ્રભુ હાથ જે જોડો.

ગાયન ૮ મું.

ફેશાની ફીગીયારી.

રાગ ગઝલ ૧૦૧.લી.

અરે સજજન શાણાઓ, અરજ કંઈ ઉર ધારોને;
વધ્યો છે શોખ દુઃખમાં, હોં તેને મુધારોને;
પહેરી ફેશી ચેળી....જતી અરજ બુદ્ધિશર

પછી તે ક્યાં કહો જાતી, અરે તે જાણતો ઇશ્વર
 અહા શું તેહની સાડી, અતિ ખારીક મેં લાખી;
 શોભામાં શું વધારો છે, કર મહી બંગડી કાળી.
 સુકોમળ અંગમાં એના, સુવાસીક અત્તરો પહેકે
 ખરેખર દેખતાં સજ્જન, સહુ તો નાયકા કહે છે.
 વીસાયાં દાંત હાથીના, ચઢાવ્યા કાચ કંઈ ચી-તે
 જુના ધારા વીસારીને, નવા ધારા ગ્રહ્યા પ્રીતે;
 અરે તે બંગડી માટે...ખીજનું હસ્ત આપે છે.
 વીસારી છેક લજ્જને, બધી મર્યાદ લોપે છે
 હવે કહો શું રહ્યું બાકી, વસાવ્યા હેસ લેડીના;
 ધરી છે હાથમાં છત્રી, પહેર્યાં જુટ એડીના,
 સુગંધી તેલ ચોળીને, છટાથી કેશ આળીને;
 ચઢાવ્યા આંખ પર ચશ્મા સુશોભિત વસ્ત્ર પહેરીને.
 અરે મમ ખારા બંધુઓ, સુધારાને વધારીને;
 અતિશય છુટ આપીને, ચઢાવી છેક લાડીને;
 જુઓ અસલ તણી રીતી, વીચારો ધર્મ ને નીતી;
 કરો કંઈ કામ લાકડીનાં, હૃદયમાં રાખીને પ્રીતી.
 કહે ગોરધન સુણો 'યારા, હૃદયને લાગશે ખાસ;
 હઠવવા આ કુધારાને, વચન આ માનજો મારા.

ગાયન ૬ મું.

મીનો બોધ સુણીને તેના પતિએ કરેલો પસ્તાવો

—રાગ કવવાલી.—

અરે કીસ્મત અરે કીસ્મત, દહી દે દોશ તું ગઢારો;
કયો છે હાય દુઃખી આરો, બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
હતી કીર્તિ ઘણી સારી....અત્યારે શું સ્થિતી મારી;
નિહાળો જગત મોરારી, બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
હતાં સુખ વૈભવો કેવાં, ખરેખર ઇંદ્રના જેવાં;
દીધું મેં સર્વ એ ટાળી, બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
હતી મોટર ઘણી સારી, હૃદયને લાગતી ખ્યારી;
પડયું છે દુઃખ બહુ ભારી. બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
સુકોમળ તો વદન મારું, સુકાતું કંઈને લીધે;
વીધીના ખેલ છે ન્યારો, બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
અરે મુજ સુખથી ચંદ્રો, નીકળતા બહાર તે પહેલાં;
ઉઠાવી સેવકો લેતા, બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
જતો મમ મીત્રની પાસે, મને બહુ માન ત્યાં મળતું;
થતી ત્યાં સ્નેહની વાતો, બુદ્યાને રાહ બતલાવો.
હવે તો મીત્ર સહુ મારા, મને તો કાળ સમ ભાસે;

રહી નહીં પાછ પણ પાસે, ભુલ્ય ને રાહ બતલાવો.
 ઘણી ભારો હતી મારી, મ હર ખીલ્લી ગો સારી,
 થઈ તે હાથ દુઃખીઆરી, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
 હતાં વજ્રો ઘણાં સારાં, જીવ ને સગાં પદાં;
 પડ્યાં છે તેહ વીણ કાંદા, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
 સુકોમળ બાળકો માહરાં, દુઃખી તર અન । લીધે;
 નજરથી તે ન જોવાતું, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો ।
 સ્પેશીઅલ ચાહ અને કોરી । । ના મહુ મારે;
 હવે તો તોહ વીણ ચાલે. ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
 અરે ઓ દીલની દાગ કાઝી હું ને કહું છું;
 ક્ષમા કર અવશુણા સારા, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
 દીસે તું દેવના સરખી, જતાં હું ઇશકમ પડી પ્રો;
 કયો વિચાર ના બહાલી, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો.
 સુણ્યાં ના બોધનાં વચનો ઇશ ના પાવમાં રહીને;
 થયો હેરાન હું ભારી ભુલ્યાને રાહ બતલાવો ।
 તને હું કરગરી મહું છું કમા તું આપને હાલી;
 નહારાં કૃત્યો ભુત્રીજ, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો ।
 નહિ હું આજથી પ્યરી, જન વાંકો નહિ ચાલું;
 હવે તો રેમ રાખીને, ભુલ્યાને રાહ બતલાવો ।
 અરે ઓ જગત મોરની, તને મજા મારા । હું છું;
 માપી અવશુણી મારી, ક્ષમા તુજ પાસ । લઈ છું.

મુંબઈ નગરીનું વર્ણન.

મોહમંથી મુંબઈ નગરીનું વર્ણન મુંબઈના બાઈ
 જ્યાં ત્યાં નજરે મોજશોખ વીણ વાત બીણ દેખાય નહીં
 પગાર મલતો મચાસનો ને સાઈઠ ખરચ મહીને આવે
 કમાય તેટલું જાય છતાં પણ ઉપર દેવું થઈ જાયે
 દેશ વીશેથી આવ્યા ત્યારે શું લઈને આવ્યા માંહી
 એવું ધારી ઉડાવા માંડયું મુંબઈ નગરીની માંહી
 રયામા પણ સખીઓની સાથે ચોપાટી ફરવા જાયે
 પતી કહે તો સાફ કહી દે શું કરવું ઘરની માંહે
 તમે જાવ નોકરાં પછી ઘરમાં મુજને જરીના ગમતુ
 કામ નહીં તેથી મુજ મન જ્યાં ત્યાં રોજ રહે ભમતુ
 આવજ સખી આવી અહીં મારી તે સાથે ફરવા ગઈતી
 સાડી ખરીદી હું લાવું છું જે મુજને ગમતીજ હતી
 અકબીયો એ વાત સાંભળી રયામા કેરો ત્યાંજ પતી
 દેવું વધતું જાય છતાં પણ સીનો શોખ નથી કેમલી
 રવામી તમે કહો છો સાચું પણ સહિયર પહેરે છે મારી
 સરખી સાહેલીમાં રહેવું બીણ નથી કાંઈ મારી
 હવે શોખ એ દુર કરો સો ચરખાને રાખો ઘરમાં
 વખણ નકામો જાય નહીં વળી દેશ હીત કામો કરવા
 માંધીલનું વચન પાળવા ખાલીને અંજો ધારો
 કહે વીરચંદ વીરચંદી વાણી ડુબતા દેશ જનો તારો

વાપરો !

વાપરો

ખુશખોદાર ધુપેલ

 તેલ.

આ તેલથી માથાના દુખાવાને નરમ પાડે છે અને મગજને શાન્તી આપી મગજ શક્તીને વધારે છે અને વાળ નાના હોય અને ન વધતા હોય તો વધારી નરમ અને સુંવાળા બનાવે છે. અમારું આંખજાનુ તેલ વાપરી ખાત્રી કરો જરૂર એક વખત ખરીદી ખાત્રી કરવા ખાસ લલામણુ છે.

શાહ નાહનથંદ છગનલાલ,

૬૦ સ્ટેશન સામે તાસવાલાની બીલ્ડીંગ

સુરત.

